

Handläggare: Styrelsen

Datum: 2018-02-25

Dnr: O412-4/1718

Följebrev till Proposition 4:

Uttalande om studenters boendekostnader och ekonomi

Bakgrund

En trygg studietid kräver ett tryggt boende med hyror anpassade efter studenternas ekonomi. Det har visat sig att det går att bygga nya bostäder med rimliga hyror samt att investeringsstödet har kommit till användning i flera delar av landet. De bostäder som byggs med investeringsstödet täcker dock inte hela bostadsbehovet och delar utav det befintliga bostadsutbudet har även väldigt höga hyror. Det innebär att statliga subventioner måste kompletteras med ett fungerande bidragssystem för att kunna erbjuda alla studenter hyresnivåer som är anpassade till deras situation.

Hyran utgör idag en stor del av studenters kostnader och påverkar därför i stor utsträckning deras ekonomi. Trots höjda studiemedel finns det fortfarande studenter som har det svårt att få ihop sin ekonomi. Det är därför viktigt att politiken tar ansvar för boendekostnader för studenter.

SFS ideologiska plattform är SFS principprogram. I allt politiskt påverkansarbete som SFS bedriver kan och ska vägledning hämtas ur

principprogrammet, dock syftar inte programmet till att redovisa reformförslag eller konkreta politiska lösningar. Den typen av åsikter konkretiseras istället i de olika ställningstaganden som SFS har. Dock bör varken principprogrammet eller ställningstaganden uttrycka åsikter som är tidsbundna eller för konkreta. I de fallen kan SFS välja att anta ett uttalande. Det ger möjligheten att uttala sig kring det aktuella läget och konkretisera lösningsförslag i större utsträckning. Därför har styrelsen valt att lägga fram ett förslag på uttalande kring att studenter inte ska bo sämre.

Förslag till beslut

Styrelsen föreslår SFS fullmäktige att anta Proposition 4: Uttalande om studenters boendekostnader och ekonomi.

Proposition 4: Uttalande om studenters boendekostnader och ekonomi

Studenter ska ha råd att bo!

#uttalande-stycke-1

Det behövs ett fungerande bidragssystem för att möta de stigande hyrorna på marknaden. Det krävs ett långsiktigt system för att garantera att nybyggnation har hyror som är anpassade till de som ska nyttja lägenheterna. Studenter ska inte tvingas bo i en lägre standard som kan vara skadlig. Lösningen måste därför på nationell nivå vara att staten tar ansvar och gör satsningar. **#uttalande-stycke-2**

255 av Sveriges 290 kommuner har bostadsbrist. SFS bostadsrapport 2017 visar att 73 % av alla campusstudenter studerar i en stad där det tar mer än en termin för att bli garanterad ett tryggt boende.

#uttalande-stycke-3

Den stora bostadsbristen tvingar in studenter i dyra nyproduktioner, andrahandskontrakt eller i trångboddhet. Bostadskostnader är studenters enskilt största utgiftsområde. I genomsnitt har en student 10 700 kr att leva på där boende är den största utgiften på 39%¹. I en undersökning av Studentkortet hösten 2017 svarade en femtedel att de lägger mer än 50 % av studiemedlet på hyra. Detta gör det svårt för en student att leva på den resterande delen. **#uttalande-stycke-4**

Enligt SCB så lägger hushåll som bor dyrast i snitt 28% av sin inkomst på boende. Det är orimligt att studenter ska lägga en större del av sin inkomst, samtidigt som studiebidraget är betydligt lägre än medelinkomsten i Sverige. För vissa studenter blir bostadskostnaderna ännu högre då de är tvungna att betala för dubbelt boende under sin VFU. Den hjälp som finns idag är bostadsbidraget, vilket SFS ställer sig positiva till. Dock har det väldigt många brister vilket gör att få studenter söker bidraget. Vilket syns tydligt då det endast är 8 % av alla studenter uppger att de får bostadsbidrag i CSN-rapporten "Studerandes ekonomiska och sociala situation 2015". Bostadsbidraget måste förändras så att det faktiskt kan användas av studenter! En del i arbetet

¹ "En kort inblick i studenternas ekonomi", UHR, PM 2015-11-03

med att förbättra bostadsbidraget till studenter bör vara att se över möjligheterna att CSN tar över ansvaret för bostadsbidraget för studenter. **#uttalande-stycke-5**

I dagsläget baseras bostadsbidraget på en students uppskattade årsinkomst vilket kan få konsekvensen att studenter som behöver bidraget kan bli återbetalningsskyldiga om deras inkomster ändras under året. Studenter som använder bostadsbidraget för att få sin vardag att gå ihop under vårterminen kommer alltså att bli återbetalningsskyldiga om de får en ny inkomstkälla under hösten. På så sätt blir bostadsbidraget ett lån mer än ett bidrag, vilket också innebär att studenter kan avskräckas från att söka bostadsbidraget. Enligt försäkringskassan blir fyra av tio studenter återbetalningsskyldiga. Om bidraget beräknas efter ens inkomst per termin istället för år hade detta problem inte behövt uppstå. **#uttalande-stycke-6**

Ett annat problem är att studenter som är inneboende eller bor i andra hand inte kan söka bostadsbidrag. Detta innebär att studenter som har boendekostnader som ger dem rätt till bidraget inte kan söka det om de är inneboende. Här krävs reformer som ser bortom gamla sätt att bo, speciellt i den rådande bristen på boende där studenter tvingas in som inneboende och inte bara gör det som ett aktivt val. SFS anser att bostadsbidraget ska gå att sökas oavsett hur en student väljer att bo. **#uttalande-stycke-7**

Vidare menar SFS att alla ska ha möjlighet att studera och då krävs det att alla kan få en bostad med hyreskostnader anpassade till studenternas ekonomi oavsett "tid" i livet. Idag har bostadsbidraget en övre åldersgräns på 28 år för att vara berättigad att söka. För att studier ska vara en reell möjlighet under hela livet måste den övre åldersgränsen för studenter tas bort. **#uttalande-stycke-8**

Tryggt boende är en förutsättning för att studenter ska kunna påbörja och fullfölja sina studier. Detta innebär att de bostäder som finns att tillgå för studenter har en hyra anpassad till de ekonomiska förutsättningar som studenter har. Den stora bostadsbristen kan resultera i att studenter tvingas in i dyrare boende än vad de annars hade valt. Nyproduktionen av bostäder har hyresnivåer som inte är anpassade till studenters ekonomi. Hyrorna kan hållas nere genom statliga subventioner vid byggandet, som till exempel investeringsstödet som har visat att det går att bygga nytt med låga hyror. SFS anser därför att det är av största vikt att investeringsstödet får finnas kvar och att det utvecklas så att det kommer i bruk i alla delar av Sverige. **#uttalande-stycke-9**